

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 267.663 van 16 september 2026
in de zaak A. 249.117/IX-11.065**

In zake: N.K.
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Van Overbeke
kantoor houdend te 3500 Hasselt
Maastrichterstraat 114/1.01
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het GEMEENSCHAPSONDERWIJS, vertegenwoordigd door
scholengroep Fluxus
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Elise Bens en Ineke Michielsens
kantoor houdend te 2440 Geel
Diestseweg 155
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 8 september 2026, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de beroepscommissie van scholengroep Fluxus van het Gemeenschapsonderwijs van 31 augustus 2026 waarbij aan verzoekster een oriënteringsattest C wordt toegekend.

De verzoekende partij vordert tevens om de “verwerende partij te bevelen verzoekster voorlopig toe te laten de lessen van het vijfde jaar ‘Zorg en Welzijn’ te volgen totdat na het schorsingsarrest een nieuwe beslissing is genomen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking van 8 september 2026 werd de procedurekalender vastgesteld.

De verwerende partij heeft een nota met opmerkingen en een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 15 september 2026, om 14.00 uur.

Staatsraad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Davinia Pfau, die *loco* advocaat Tom Van Overbeke verschijnt voor de verzoekende partij en advocaten Ineke Michiels en Elise Bens, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Iris Verheven heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is tijdens het schooljaar 2025-2026 vanaf 23 oktober 2025 leerling in het tweede jaar van de tweede graad in het GO! Technisch Atheneum Het Spoor, waarvan de verwerende partij het schoolbestuur is.

Oorspronkelijk is zij ingeschreven in de studierichting ‘Maatschappij en Welzijn’ (dubbele finaliteit).

Op 23 februari 2026 beslist de toelatingsklassenraad dat verzoekster wordt toegelaten tot de studierichting ‘Zorg en Welzijn’ (arbeidsmarktfinaliteit).

3.2. Op het einde van het schooljaar laat verzoekster voor de jaartotalen per vak enkel slaagcijfers optekenen. Op de rapporten doorheen het schooljaar wordt wel aangestipt dat er onderliggende tekorten zijn en dat sommige cijfers geen representatief beeld geven omdat ze steunen op erg weinig evaluaties. Bovendien was verzoekster om medische redenen vaak afwezig.

Dit brengt de delibererende klassenraad ertoe om aan verzoekster een oriënteringsattest C toe te kennen.

Overleg met de directeur leidt tot een nieuwe bijeenkomst van de delibererende klassenraad, die op 3 juli 2026 beslist om het deliberatieresultaat te handhaven.

3.3. Daarop stelt verzoekster een beroep in bij het schoolbestuur. De beroepscommissie beslist op 31 augustus 2026, verzoekster gehoord, om de deliberatiebeslissing van de klassenraad te bevestigen. Zij overweegt daarbij:

- “Rekening houdend met de informatie uit alle aangedragen documenten, zowel van de school als van de beroepsindieners;
Rekening houdend met de toelichtingen tijdens de hoorzitting
Rekening houdend met
- de vaststelling dat de delibererende klassenraad de ernst van de medische problematiek van de leerling niet [heeft] betwist en de afwezigheden als gewettigd werden beschouwd, maar dat de school en de beroepscommissie zich dient uit te spreken over de mate waarin de leerplandoelen en competenties gerealiseerd werden;
 - het gegeven dat de leerling in het betrokken schooljaar verschillende school- en studierichtingswissels heeft doorgemaakt en pas op 23 februari 2026 instroomde in de studierichting Zorg en Welzijn, waardoor slechts een beperkt aantal evaluaties binnen deze specifieke studierichting beschikbaar was;

- het gegeven dat de school heeft bekeken welke leerplandoelen vanuit Maatschappij en welzijn mee konden worden overgenomen binnen de studierichting Zorg en welzijn;
- de toelichting van de school dat voorafgaand contact werd opgenomen met de eerder gevolgde school om evaluatiegegevens op te vragen, maar dat ook daar wegens afwezigheden slechts beperkte evaluatiegegevens beschikbaar waren;
- de vaststelling dat de school bij de overstap naar de studierichting Zorg en Welzijn samen met leerling, ouders, CLB en leerlingbegeleiding een afweging heeft gemaakt in functie van maximale slaagkansen en dat daarbij bewust werd gekozen voor een studierichting met een beperktere theoretische component en meer praktisch;
- de vaststelling dat de school verschillende ondersteunende maatregelen heeft genomen, waaronder remediëring, extra oefeningen, communicatie over gemiste leerstof, feedback via Skore, overleg met ouders, contacten met het internaat, opvolging door leerlingbegeleiding, mentorschap en het voorzien van inhaalmogelijkheden waar dit organisatorisch en pedagogisch haalbaar was;
- de toelichting van de school dat leerkrachten verschillende inhaalmomenten hebben voorzien voor niet gerealiseerde evaluaties en opdrachten, maar dat de frequentie van de afwezigheden het structureel wegwerken van de achterstand bemoeilijkte;
- de vaststelling dat de positieve resultaten en rapportcommentaren waarop de ouders en de raadsman zich beroepen uitsluitend betrekking hebben op de leerplandoelen die effectief geëvalueerd konden worden en bijgevolg geen representatief beeld bieden van de volledige leerplanrealisatie binnen de studierichting en de school hierover steeds transparant heeft gecommuniceerd;
- het gegeven dat binnen de arbeidsmarktfinaliteit [middels] examens en geïntegreerde opdrachten slechts een deel van de leerplandoelen worden geëvalueerd en dat de examenresultaten op zichzelf onvoldoende zijn om uitspraak te doen over de volledige leerplanrealisatie en de beroepsgerichte competenties;
- de toelichting van de school dat vooral de praktijkgerichte leerplandoelen onvoldoende konden worden geëvalueerd wegens de beperkte aanwezigheid van de leerling tijdens authentieke onderwijs- en oefensituaties;
- de vaststelling dat leerplandoelen inzake samenwerking, communicatie, professioneel handelen, beroepsattitudes, interactie met doelgroepen, hygiëne- en veiligheidsvoorschriften en andere praktijkcompetenties slechts op een valide wijze geëvalueerd kunnen worden via herhaalde observatie in authentieke leercontexten zoals de lessen of werkplekleren;
- de toelichting van de school dat enkele bijkomende evaluatiemomenten of alternatieve evaluatievormen onvoldoende zouden zijn om een betrouwbaar beeld te vormen van het bereiken van alle praktijkgerichte leerplandoelen en beroepskwalificaties;

- de vaststelling dat de beroepscommissie geen elementen aantreft waaruit blijkt dat de school de afwezigheden als sanctie heeft aangewend, maar dat de klassenraad zijn beslissing heeft gebaseerd op de gevolgen van de afwezigheden voor de beschikbare evaluatiegegevens en de mogelijkheid om een gefundeerde uitspraak te doen over het bereiken van de leerplandoelen;
- de vaststelling dat de school transparant heeft gecommuniceerd over haar evaluatiebeleid, vakafspraken, remediëring, evaluatiekansen, leerplanrealisatie en de bezorgdheden omtrent de slaagkansen van de leerling, onder meer via rapportcommentaren, groeirapporten, gesprekken, feedbackmomenten en het voorleggen van de kruistabellen met bereikte en niet-bereikte leerplandoelen;
- het gegeven dat in groeirapporten, vakcommentaren, klassenraadcommentaren en groeigesprekken reeds eerder werd gewezen op de beperkte, niet-representatieve evaluatiegegevens en de mogelijke gevolgen hiervan voor de eindbeslissing;
- de school voldoende signalen heeft gegeven m.b.t. de slaagkansen van [verzoekster];
- de verklaring van de ouders en de raadsman dat de leerling na verbetering in de medische situatie opnieuw meer inzet heeft getoond, zich voorbereid heeft op de examens en gemotiveerd is om de studierichting verder te zetten;
- de erkenning door de beroepscommissie dat de inzet van de leerling tijdens de momenten van aanwezigheid door verschillende leerkrachten positief werd gewaardeerd;
- de toelichting van de school dat de inzet van de leerling niet steeds gepaard ging met voldoende actieve betrokkenheid bij de studierichting en dat de klassenraad hierdoor slechts beperkt zicht kreeg op motivatie, beroepshouding en engagement binnen de praktijkcomponent;
- de vaststelling dat er op het einde van het vierde jaar, als einde van de tweede graad, voldoende zekerheid moet bestaan over het verwerven van de noodzakelijke basiscompetenties om met redelijke slaagkansen te kunnen starten in de derde graad;
- de toelichting van de school dat zowel binnen de basisvorming als binnen de specifieke vorming onvoldoende zekerheid bestaat over de realisatie van alle noodzakelijke leerplandoelen om de overstap naar de derde graad Zorg en Welzijn te maken;
- de vaststelling dat de delibererende klassenraad expliciet heeft onderzocht of een andere attestering mogelijk was, maar geoordeeld heeft dat de beschikbare evaluatiegegevens onvoldoende garanties bieden voor een succesvolle voortzetting in het vijfde jaar;
- het gegeven dat de beroepscommissie geen procedurele onregelmatigheden, schendingen van het schoolreglement, manifeste beoordelingsfouten of nieuwe elementen vaststelt die aanleiding geven om de beslissing van de delibererende klassenraad te herzien.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, § 1, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling en waarmee de nietigverklaring van de bestreden beslissing *prima facie* kan worden verantwoord. Overeenkomstig paragraaf 5 van datzelfde artikel wordt de zaak behandeld bij uiterst dringende noodzakelijkheid en derhalve binnen een termijn van vijftien dagen of minder, wanneer zulks in het opschrift wordt vermeld.

V. Uiterst dringende noodzakelijkheid

5. De verwerende partij betwist terecht niet dat verzoekster vermag zich te beroepen op de vaste rechtspraak van de Raad van State dat het dreigend verlies van een schooljaar – waarvoor zij zich door de bestreden beslissing geplaatst ziet – een voldoende verantwoording voor de uiterst dringende noodzakelijkheid inhoudt.

Deze schorsingsvoorwaarde is vervuld.

VI. Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

6. In een eerste middel voert verzoekster de schending aan van de formelemotiveringsplicht, de materiëlemotiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Verzoekster betoogt vooreerst dat onvoldoende concreet wordt aangegeven welke praktijkcompetenties, leerplandoelen of praktijkonderdelen niet werden gerealiseerd en waarom ze dermate essentieel zijn dat ze de overgang naar het eerste jaar van de derde graad onmogelijk maken. Het door de beroepscommissie gegeven antwoord – het opsommen van categorieën van competenties (samenwerking, communicatie, professioneel handelen, beroepsattitudes, interactie met doelgroepen en hygiëne- en veiligheidsvoorschriften) en de stelling dat die competenties enkel via herhaalde observatie kunnen worden geëvalueerd – volstaat voor verzoekster niet. Het niet kunnen evalueren van een doel is voor haar niet hetzelfde als de vaststelling dat het doel niet werd bereikt en zij ziet bewijs voor die stelling in het administratief dossier. Indien de beslissing steunt op onzekerheid, zo stelt verzoekster, dan moet uit de motivering blijken waarom die onzekerheid in de concrete omstandigheden en ondanks de beschikbare resultaten en remediëringmogelijkheden een C-attest rechtvaardigt. Verzoekster ziet een tegenstrijdigheid met “de eigen evaluatievisie van de school” die voor leerlingen met een C-attest vereist dat voor elke competentie wordt geregistreerd of de leerinhoud werd aangeboden en of de leerling die al dan niet heeft behaald. *In casu* maakt “[h]et administratief dossier [...] aldus een onderscheid tussen aangeboden, geëvalueerde en behaalde competenties” en blijkt uit de bestreden beslissing onvoldoende hoe dit onderscheid concreet werd toegepast, aldus verzoekster.

Daarnaast doet verzoekster gelden dat onvoldoende is geantwoord op haar opmerking dat moest worden onderzocht of gemiste praktijkmomenten konden worden ingehaald en of de betrokken competenties op een andere valide wijze konden worden aangetoond. Verzoekster stelt dat de beroepscommissie weliswaar overweegt dat in verschillende inhaalmomenten werd voorzien en dat enkele bijkomende evaluatiemomenten of alternatieve evaluatievormen onvoldoende zouden zijn om een betrouwbaar beeld te vormen, maar dat zij niet preciseert welke concrete praktijkdoelen nog openstonden, welke concrete bijkomende kansen voor die doelen werden aangeboden en wanneer, welke door verzoekster niet konden worden benut en waarom geen gerichte remediërings- of evaluatieperiode meer mogelijk was. Verzoekster stipt daarbij aan dat uit het dossier blijkt dat de door de school beschreven remediëringmaatregelen in belangrijke mate betrekking hadden op theoretische leerinhouden en dat de school erkent dat de begeleiding een positief effect had op het bereiken van de theoretische leerplandoelen, terwijl voor de praktijkvakken de achterstand bleef bestaan. Precies voor die praktijkgerichte onderdelen, die uiteindelijk doorslaggevend zijn geweest, blijkt volgens verzoekster onvoldoende concreet welke effectieve inhaal- en evaluatiekansen werden geboden en wanneer, voor welke specifieke competenties en onder begeleiding van welke praktijkleerkracht. Dat alles is volgens verzoekster des te meer relevant nu haar afwezigheden gewettigd waren en de overstap naar de huidige studierichting werd georganiseerd met het oog op maximale slaagkansen. De motivering dat alternatieve evaluatievormen *in abstracto* ontoreikend zouden zijn, kan voor verzoekster niet volstaan.

Tot slot is verzoekster van oordeel dat er sprake is van “interne spanning” in de beoordeling. Enerzijds, zo stelt zij, erkent de beroepscommissie de ernst van de medische problematiek, de gewettigde aard van de afwezigheden, de positieve inzet tijdens aanwezigheid en de positieve resultaten voor de geëvalueerde onderdelen. Anderzijds evenwel, wordt de toekenning van het C-atteest in belangrijke mate gedragen door het ontbreken van voldoende observatie- en evaluatiegegevens. In die omstandigheden ontbreekt naar het oordeel van

verzoekster de motivering dat het gebrek aan evaluatiegegevens niet louter feitelijk naar haar wordt doorgeschoven, maar dat eerst alle redelijk beschikbare en pedagogisch verantwoorde mogelijkheden werden onderzocht om tot voldoende evaluatiegegevens te komen. Ook de beoordeling van de studiehouding vertoont volgens verzoekster “een zekere interne spanning”: het individueel syntheseblad verwijst naar een onvoldoende regelmatige studiehouding, onvoldoende opname van feedback en remediëring en een gebrek aan consistente positieve evolutie, terwijl de leerkrachten elders in het administratief dossier erkennen dat verzoekster zich tijdens haar aanwezigheid bereid toonde zich in te zetten, engagement opnam en persoonlijke groei vertoonde.

Beoordeling

7. De Raad van State stelt vooreerst vast dat de beroepscommissie haar motieven overheen verschillende pagina's uiteenzet. Dat leidt *prima facie* tot het besluit dat de bestreden beslissing als dusdanig formeel is gemotiveerd en dat voor zover verzoekster zich op een miskennis van de formelemotiveringsplicht beroept, dit enkel betrekking heeft op het niet of onvoldoende beantwoorden van verzoeksters concrete grieven.

8.1. Voor zover verzoekster aanvoert dat de beroepscommissie onvoldoende concreet aangeeft welke praktijkcompetenties, leerplandoelen of praktijkonderdelen niet werden gerealiseerd en waarom ze dermate essentieel zijn dat ze de overgang naar het eerste jaar van de derde graad onmogelijk maken, moet worden vastgesteld, zo lijkt, dat verzoekster in haar beroepschrift de beroepscommissie ook niet heeft uitgenodigd om daarover specifiek een standpunt in te nemen *casu quo* toelichting te geven. In die omstandigheden kan verzoekster op het eerste gezicht bezwaarlijk aan de beroepscommissie verwijten dat zij daarop niet heeft geantwoord.

Overigens heeft de beroepscommissie *prima facie* wel degelijk een aantal leerplandoelen (samenwerking, communicatie, professioneel handelen,

beroepsattitudes, interactie met doelgroepen en hygiëne- en veiligheidsvoorschriften) uitdrukkelijk vermeld, zoals verzoekster zelf ook aangeeft.

In de mate dat verzoekster het gemis aan duiding van niet-behaalde leerplandoelen betreft op de materiële motiveringsplicht, moet dan weer worden vastgesteld, zo lijkt, dat die informatie haar is meegedeeld in de beslissing van de delibererende klassenraad van 3 juli 2026 (met verwijzing naar de commentaren op de rapporten) en in een e-mail van diezelfde dag (twee bijlagen ‘overzicht leerplandoelen’).

8.2. Anders dan verzoekster het ziet, neemt de Raad van State vooralsnog aan dat uit de onmogelijkheid om een leerplandoel te evalueren ten gevolge van de afwezigheid van de leerling wél redelijkerwijze kan worden afgeleid dat de leerling het bereiken van dat doel niet heeft aangetoond. Dat die afwezigheid niet aan de leerling ten kwade kan worden geduid, doet daaraan *prima facie* geen afbreuk.

8.3. Ook het argument dat de bestreden beslissing tegenstrijdig is gemotiveerd, gelet op “de eigen evaluatievisie van de school”, kan de Raad van State vooralsnog niet bijvallen. Verzoekster blijft op het eerste gezicht in gebreke aan te tonen waar de door haar vermelde “evaluatievisie” als een regel of richtlijn werd geconcretiseerd.

Nog daargelaten dat het niet aan de Raad van State staat – en al zeker niet in een schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid – om een verzoekende partij haar taak uit handen te nemen om de middelen uiteen te zetten en de geschonden geachte bepaling aan te duiden, leest de Raad een dergelijke “evaluatievisie” alvast niet in de uittreksels van het schoolreglement die door de verwerende partij zijn neergelegd.

8.4. Tot slot stelt verzoekster dat “het administratief dossier” zelf een onderscheid maakt tussen aangeboden, geëvalueerde en behaalde competenties en

dat uit de bestreden beslissing onvoldoende blijkt hoe dit onderscheid concreet werd toegepast. Zij formuleert deze grief op het eerste gezicht als een conclusie (“aldus”) die volgt uit wat zij voorafgaand in het eerste middel deed gelden. Aangezien hiervóór is besloten dat die argumenten in de huidige stand van de zaak niet overtuigen, ondergaat verzoeksters slotsom vooralsnog hetzelfde lot.

9.1. Verzoekster leest in de bestreden beslissing onvoldoende antwoord op haar opmerking dat moest worden onderzocht of gemiste praktijkmomenten konden worden ingehaald en of de betrokken competenties op een andere valide wijze konden worden aangetoond.

In de bestreden beslissing is de volgende toelichting namens de delibererende klassenraad opgenomen:

“De school bevestigt dat verschillende leerkrachten inhaalmomenten en bijkomende evaluatiekansen hebben aangeboden en ingepland. Voor theoretische onderdelen bleek dit haalbaar, maar voor praktijkgerichte doelen was dit volgens de school slechts in beperkte mate mogelijk.

Normaal gezien neemt tevens de mentor een actieve rol op i.f.v. planning inhaalmomenten, maar door afwezigheid van de leerling kwam dit in het gedrang.

De vertegenwoordigers van de klassenraad geven aan dat er onvoldoende initiatief werd getoond om niet-gerealiseerde praktijkdoelen alsnog aan te tonen. Daarnaast waren er volgens de school communicaties omtrent inhaalmomenten en evaluatiekansen.”

De beroepscommissie sluit zich daarbij aan, zo lijkt, in haar motivering dat “de school verschillende ondersteunende maatregelen heeft genomen, waaronder remediëring, extra oefeningen, communicatie over gemiste leerstof, feedback via Skore, overleg met ouders, contacten met het internaat, opvolging door leerlingbegeleiding, mentorschap en het voorzien van inhaalmogelijkheden waar dit organisatorisch en pedagogisch haalbaar was”, dat “leerkrachten verschillende inhaalmomenten hebben voorzien voor niet gerealiseerde evaluaties en opdrachten, maar dat de frequentie van de afwezigheden het structureel wegwerken van de achterstand bemoeilijkt”, dat “binnen de arbeidsmarktfinaliteit [middels] examens en geïntegreerde opdrachten

slechts een deel van de leerplandoelen worden geëvalueerd en dat de examenresultaten op zichzelf onvoldoende zijn om uitspraak te doen over de volledige leerplanrealisatie en de beroepsgerichte competenties”, dat “vooral de praktijkgerichte leerplandoelen onvoldoende konden worden geëvalueerd wegens de beperkte aanwezigheid van de leerling tijdens authentieke onderwijs- en oefensituaties”, dat “leerplandoelen inzake samenwerking, communicatie, professioneel handelen, beroepsattitudes, interactie met doelgroepen, hygiëne- en veiligheidsvoorschriften en andere praktijkcompetenties slechts op een valide wijze geëvalueerd kunnen worden via herhaalde observatie in authentieke leercontexten zoals de lessen of werkplekleren” en dat “enkele bijkomende evaluatiemomenten of alternatieve evaluatievormen onvoldoende zouden zijn om een betrouwbaar beeld te vormen van het bereiken van alle praktijkgerichte leerplandoelen en beroepskwalificaties”.

Daarmee heeft de beroepscommissie *prima facie* op afdoende wijze gemotiveerd waarom praktijkmomenten niet konden worden ingehaald en de betrokken competenties niet op een andere valide wijze konden worden aangetoond.

9.2. Voor zover verzoekster aanvoert dat de beroepscommissie nalaat om te preciseren welke concrete praktijkdoelen nog openstonden, welke concrete bijkomende kansen voor die doelen werden aangeboden en wanneer, welke door verzoekster niet konden worden benut en waarom geen gerichte remediërings- of evaluatieperiode meer mogelijk was, moet vooreerst opnieuw worden opgemerkt dat verzoekster *prima facie* in haar intern beroep de beroepscommissie niet heeft gevraagd om die praktijkdoelen in detail te benoemen.

Voor het overige is de Raad van State in de huidige stand van de rechtspleging van oordeel dat verzoekster taalt naar de motieven van de motieven, mede ermee rekening houdend dat verzoekster de waarachtigheid van de overwegingen van de beroepscommissie – dat inhaal mogelijkheden werden

aangeboden waar dit organisatorisch en pedagogisch haalbaar was – als dusdanig niet in vraag stelt.

9.3. Tot slot kan de Raad van State verzoekster op het eerste gezicht niet bijvallen wat de door haar aangevoerde “interne spanning” in de beoordeling betreft.

De beroepscommissie overweegt uitdrukkelijk dat de ernst van verzoeksters medische problematiek niet wordt betwist en dat de afwezigheden gewettigd waren. Dat lijkt niet eraan in de weg te staan dat tegelijk – en zonder dat aan verzoekster ten kwade te duiden – wordt geoordeeld dat er onvoldoende evaluatiegegevens beschikbaar zijn.

Verzoeksters kritiek met betrekking tot wat op het individueel syntheseblad en “elders in het administratief dossier” over haar studiehouding wordt gesteld, gaat op het eerste gezicht dan weer voorbij aan de vaststelling dat, wat de formelemotiveringsplicht betreft, enkel de beslissing van de beroepscommissie het voorwerp van de procedure uitmaakt.

10. Het eerste middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

11. In een tweede middel beroept verzoekster zich op een schending van het evenredigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel, in samenhang met de materiëlemotiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij betoogt dat een C-attest de meest verregaande oriënteringsbeslissing is en dat zulks veronderstelt dat kenbaar wordt gemaakt waarom een minder ingrijpende oplossing niet mogelijk of pedagogisch

onverantwoord was, in het bijzonder wanneer de beslissing is ingegeven door een gemis aan evaluatiegegevens. Verzoekster stelt dat de leerkrachten onder meer hebben aangegeven dat zij over de nodige capaciteiten beschikt om goede resultaten te behalen en dat zij, wanneer zij de kans krijgt om de leerstof grondig te verwerken, toont dat zij die goed begrijpt en kan toepassen. Het grieff verzoekster dat de beroepscommissie wel overweegt dat de klassenraad expliciet heeft onderzocht of een andere attestering mogelijk was, maar voorts niet toelicht welke alternatieven werden onderzocht en waarom ze werden verworpen. Evenmin, zo vervolgt verzoekster, blijkt welke concrete betekenis werd gegeven aan het onderscheid tussen enerzijds competenties waarvan daadwerkelijk werd vastgesteld dat ze niet werden behaald en anderzijds competenties waarvoor onvoldoende evaluatiegegevens beschikbaar waren. In die omstandigheden kan naar het oordeel van verzoekster niet worden volstaan met een verwijzing naar “onvoldoende zekerheid” over de volledige realisatie van de leerplandoelen. Verzoekster stelt tot slot dat niet blijkt dat de beroepscommissie de grief met betrekking tot de proportionaliteit van de deliberatiebeslissing daadwerkelijk en zelfstandig heeft onderzocht.

Beoordeling

12. De beroepscommissie steunt haar beslissing onder meer op:

“- de vaststelling dat de delibererende klassenraad expliciet heeft onderzocht of een andere attestering mogelijk was, maar geoordeeld heeft dat de beschikbare evaluatiegegevens onvoldoende garanties bieden voor een succesvolle voortzetting in het vijfde jaar.”

Daarmee, zo lijkt, sluit de beroepscommissie zich aan bij wat de delibererende klassenraad daaromtrent heeft overwogen, namelijk dat een beoordeling *in globo* van de leerresultaten, de structurele aard van de tekorten, de studiehouding en inzet, de evolutie doorheen het schooljaar, de geboden begeleiding en de slaagkansen in een volgend leerjaar doet besluiten dat de

noodzakelijke basiscompetenties en leerdoelen onvoldoende zijn verworven om een succesvolle voortzetting in het volgende leerjaar mogelijk te maken.

De beroepscommissie valt die beoordeling bij, onder opgave van haar eigen motieven.

13. De Raad van State is *prima facie* van oordeel dat de bestreden beslissing, gelezen in samenhang met de rapportcijfers, afdoende motiveert waarom aan verzoekster enkel een C-attest kon worden toegekend. Voor zover verzoekster bijkomend verlangt dat wordt veruitwendigd welke alternatieven werden onderzocht en waarom ze werden verworpen, lijkt zij andermaal een motivering van de motivering te verlangen.

Verzoekster heeft overigens op het eerste gezicht in haar intern beroep wel de proportionaliteit van het C-attest in vraag gesteld, maar zelf geen nader te onderzoeken alternatieven aangereikt. In dat opzicht kan, zo lijkt, niet aan de beroepscommissie worden verweten geen afdoende eigen onderzoek te hebben gevoerd.

14. Voorts is het voor de Raad van State *prima facie* niet duidelijk waarom de beroepscommissie, in het licht van haar beoordeling *in globo*, een onderscheid zou moeten maken tussen enerzijds competenties waarvan daadwerkelijk werd vastgesteld dat ze niet werden behaald en anderzijds competenties waarvoor onvoldoende evaluatiegegevens beschikbaar waren.

15. Het tweede middel is niet ernstig.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

16. Verzoekster voert in een derde middel de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoekster betoogt dat de beroepscommissie het beroep daadwerkelijk en zelfstandig moet onderzoeken en dat zij *in casu* “in belangrijke mate de toelichtingen en waarderingen van de school en de delibererende klassenraad” overneemt, waarbij zij onvoldoende kenbaar maakt welke eigen verificatie zij heeft verricht van de concrete leerplandoelen, evaluatiegegevens, aangeboden inhaalkansen en mogelijke alternatieven. Het grieft verzoekster dat de stelling dat bepaalde praktijkcompetenties enkel via herhaalde observaties kunnen worden geëvalueerd, wordt overgenomen zonder concrete koppeling aan het toepasselijke leerplan en verzoeksters individuele evaluatiedata. Evenmin, zo stelt verzoekster, blijkt welke kruistabellen of evaluatiegegevens de beroepscommissie zelf doorslaggevend vindt. Het gebrek aan zelfstandig onderzoek dat verzoekster aldus aankaart, is voor haar des te relevanter nu het centrale probleem erin is gelegen dat er een tekort is aan observatie- en evaluatiegegevens voor bepaalde praktijkgerichte competenties. In die omstandigheden had de beroepscommissie moeten onderzoeken of dat gebrek nog kon worden verholpen door een bijkomend praktijkgericht evaluatiemoment. Verzoekster brengt in dat opzicht ook de mogelijkheid van bijkomende proeven ter sprake. Zij leest in de bestreden beslissing niet waarom van die mogelijkheid geen gebruik werd gemaakt.

Beoordeling

17. De beroepscommissie heeft, zoals gezien, op omstandige wijze uiteengezet waarom zij aan verzoekster een C-attest toekent. Anders dan verzoekster het ziet, kan de Raad van State uit die motivering *prima facie* niet

afleiden dat de beroepscommissie geen eigen onderzoek naar de merites van verzoeksters dossier heeft gevoerd.

18. Overeenkomstig artikel 62 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 juli 2022 ‘over de organisatie van het secundair onderwijs, wat leerlingen betreft’, wordt de evaluatiebeslissing in regel genomen “in de periode vanaf de vijfde laatste lesdag van de maand juni tot en met 30 juni”. Die termijn kan worden verlengd “tot uiterlijk de eerste schooldag van het daaropvolgende schooljaar als de klassenraad nog niet over voldoende informatie beschikt om een gedegen beslissing te nemen”.

Dit doet op het eerste gezicht besluiten dat een deliberatiebeslissing op grond van de uiterlijk op 30 juni voorhanden zijnde gegevens de regel is, en een uitgestelde beslissing – met het oog op bijkomende proeven – de uitzondering. *Prima facie* blijkt dat verzoekster niet beweert, laat staan bewijst, dat het schoolreglement haar een recht op bijkomende proeven verleent.

Voor zover verzoeksters betoog omtrent een “bijkomend praktijkgericht evaluatiemoment” kan worden begrepen als een verwijt dat de beroepscommissie de mogelijkheid van bijkomende proeven niet heeft onderzocht, moet worden vastgesteld, zo lijkt, dat verzoekster in het beroepsschrift ook niet *expressis verbis* om dergelijke proeven heeft verzocht, zodat zij in die zin op het eerste gezicht ook geen antwoord van de beroepscommissie mocht verwachten.

19. In de mate dat verzoekster wél heeft gewezen op de mogelijkheden inzake “bijkomende opdrachten, remediëring, vervangende evaluatiemomenten of aanvullende praktijkoefeningen”, is de Raad van State in de huidige stand van de procedure van oordeel dat dit moet worden gelezen als een kritiek op wat de school tijdens het schooljaar níét heeft gedaan en een gebrek aan motivering daaromtrent – en niet als een vraag om bijkomende proeven.

Aldus gelezen, lijkt de beroepscommissie de grief overigens wél te hebben beantwoord, namelijk met de overwegingen (i) dat in inhaalmomenten werd voorzien waar dit organisatorisch en pedagogisch haalbaar was, (ii) dat spijs de verschillende inhaalmomenten de frequentie van de afwezigheden het structureel wegwerken van de achterstand bemoeilijkte, mede doordat vooral de praktijkgerichte leerplandoelen onvoldoende konden worden geëvalueerd wegens de beperkte aanwezigheid van de leerling tijdens authentieke onderwijs- en oefensituaties en (iii) dat enkele bijkomende evaluatiemomenten of alternatieve evaluatievormen onvoldoende zouden zijn om een betrouwbaar beeld te vormen van het bereiken van alle praktijkgerichte leerplandoelen en beroepskwalificaties.

20. In het licht van deze vaststellingen overtuigt verzoekster vooralsnog niet ervan dat de bestreden beslissing onzorgvuldig is bij gebrek aan “concrete koppeling aan het toepasselijke leerplan en verzoeksters individuele evaluatiedata” of nadere duiding van doorslaggevend geachte kruistabellen.

Wat dit laatste betreft, overweegt de beroepscommissie overigens dat de school transparant heeft gecommuniceerd:

“onder meer via rapportcommentaren, groeirapporten, gesprekken, feedbackmomenten en het voorleggen van de kruistabellen met bereikte en niet-bereikte leerplandoelen.”

Hieruit lijkt op het eerste gezicht te kunnen worden besloten dat het voldoende duidelijk is om welke kruistabellen het de beroepscommissie te doen is, namelijk die welke aan verzoekster zijn voorgelegd.

21. Het derde middel is niet ernstig.

VII. Conclusie

22. Er is niet voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 5, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld

moeten zijn, wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

VIII. Voorlopige maatregelen

23. Nu geen ernstig middel is aangevoerd dat de nietigverklaring van de bestreden beslissing *prima facie* kan verantwoorden, is evenmin voldaan aan één van de grondvoorwaarden die overeenkomstig artikel 17, § 1, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vervuld moeten zijn om de gevorderde voorlopige maatregel te kunnen bevelen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken op zestien september tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	

Tiny Temmerman,	griffier.
-----------------	-----------

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Jim Deridder